

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe 4 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrieri nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Grijă veche și totuși nouă

Mi-i dragă tinerimea noastră ce se ridică azi ca o pădure verde și sănătoasă, unde se înșirue brad lângă brad, — și toți sânt frumoși și înalți, — este o pădure cu aer curat și cu miresme plăcute.

Dar, pe lângă dragostea ce o port tineretului nostru, am și o grijă, și această grijă aș dori să o aibă toți cați țin la această tinerime.

Înainte vreme, când nu se trăia așa repede și sgomotos, și când rețeaua căilor ferate era așa de rară, încât lăsa ținuturi întregi să trăiască domol și tradițional într-o poetică atmosferă patriarhală, tinerimea, nădejdea viitorului, nu era așa de primejduită în creșterea ei, ca astăzi, când acuși nu o să mai găsești sătuleț fără cale ferată și fără legătură cu orașele, pline de toate bunătățile, dar și de toate răutățile vremii.

Creșterea tineretului se făcea cu vremea și neorțat. Copilul de altădată ajungea târziu de tot în contact cu asprimea și cu neplăcerile vieții; astăzi însă, copilul trebuie să se grăbească cu viața, pentru că așa e lumea, nici n'a ieșit bine din pantalonii scurți și trebuie să cunoască și el toate terțipurile vieții. «Cine se scoală mai de dimineață și e mai isteț, ajunge mai de grabă și mai ușor la țintă», eată rețeta unor bătrâni isteți.

Adevărat ce spun acești bătrâni pățiți. Dar nu mai puțin adevărată este și contrapărerea că cine se scoală mai de dimineață, trebuie să se și culce mai de vreme, pentru că oboseala vine mai de grabă. Din tinerii cari, după rețeta lumii de astăzi, înainte de vreme se aruncă în valurile vieții, cu greu se vor alege bătrâni. Repede au intrat în viață, repede o să și iese din ea. Și apoi se poate că și reticul și tragerile pe sfori te cocotează repede unde nu meriți; dar ce folos! în omul îmbrăcat frumos și cu titlul mare s'ascunde un suflet vestejit, un suflet rău și bolnav, care este nefericire pentru el și primejdie pentru ceie trăsesc laolaltă cu el.

Eată grija cea mare, care trebuie să ne pască atunci, când e vorba de viitorul nostru, de tinerimea noastră.

Felul ei, concepția ei de viață, trebuie să fie cu totul altceva, decât recomandă lumea de astăzi, robită de plăceri și patimi.

Tineretea să fie tihnită petrecută, ca să ajungă zile multe; nimic pripit, nimic forțat; nimic fals și nenatural să nu fie în tineret.

Și ce e mai esențial, calea dreaptă să o țină tineretul.

Bătrânii de multeori se amestecă în calea tinerilor cu un veto dictat de experiența și amărăciunea vieții. Câte suflete tinere sânt oprite în avântul lor, în entuziasmul lor curat și sfânt, de un «pst» al bătrânilor!

«Mai aproape e de piele cămașa, de cât cojocul, — spun bătrânii tinerilor, — mai întâi interesul vostru, și apoi al societății și al neamului». Oh, și ce greșiți sânt bătrânii, cari vor să abată tineretea din calea ei!

Dumnezeu, și nu altul, a voit așa și a întocmit lucrurile în lume, ca tineretea să fie a idealului, a frumosului, a entuziasmului curat.

Lăsați deci tineretea să-și facă cursul său. Ce ar fi din pământ fără primăvară? Ce s'ar alege de omenime, de nu ar avea tinerete?

N'avem nimic mai scump, mai frumos decât tineretul nostru; de aceea, bătrânilor, vă respectăm experiența, înțelepciunea, — dar lăsați tineretul să fie aceea ce l-a rostit Dumnezeu: floare, curățenie, gingășie și bucurie.

Brama vieții va veni, în curând...

Vă rugăm să lăsați neamului tineretului. Tipul ei de viață să fie esențial deosebit de tipul vostru de viață.

Oamenii noștri de obicei se adapă în marea lor majoritate la două culturi: la cultura franceză și la cultura germană. Aceste două neamuri fac un lucru, care este caracteristica cea mai de seamă a culturii lor: Nici un strop de energie pentru lucruri netrebnice.

Ear la noi, din contră, pe lucruri netrebnice se cheltuesc munți de energie.

Tineretul nostru trebuie să poarte în suflet, ca principalul mobil al vieții, *convingerea* că orice fărâmițare de energie, pierdută în zadar sau pentru lucruri fără valoare, este cel mai mare păcat față de sine și față de neam.

Deviza tineretului nostru să fie: Toată energia pentru lucruri bune. Nimic nu poate fi mai trist, decât un bărbat sau o femeie, care la tinerete a învățat meșteșugul urât de a-și cuceri locul în viață prin lamentări sau șiretlicuri. Și earăși nimic nu face pe un om mai respectabil și mai fericit decât întrebuințarea energiei sale pentru lucruri bune și pentru propășirea în viață.

Că vulpea se întoarce zile întregi pe lângă cotețul cu găște, că lupul trândav sfășie ființa nevinovată, că ursul strivește oameni și animale cu puterea labelor, este în firea lor de animale necuvântătoare. Dar, dela oameni, făcuți după chipul și

asemănarea lui Dumnezeu, trebuie să cerem: cinste și muncă.

Deci, iubită tinerime, abate-te dela lucrurile rele ce le vezi în lume, și mergi pe alt drum unde cresc aceste două flori: idealism și muncă stăruitoare.

Prof. Dr. Ștefan Cioroianu

Sfântul Sinod, prorogat în Noemvrie 1923, se întrunește din nou în sesiune. Prima sesiune se va ține luni în 5/18 Februar 1924.

Nu aflăm că este necesar. Vizita recentă a miniștrilor Pasici și Nincici la Roma, a dat motiv și presei noastre să vorbească despre încheierea unui *concordat* între Iugoslavia sau alte state, și între Vatican.

Ziarul oficial al partidului național, *România*, este de părere, într-un articol semnat de dl V. Stoica, (Nr. 89 din 2 l. c.) că problema «catolică» atât în Iugoslavia, cât și la noi, nu poate fi delegată decât prin încheierea unui concordat între stat și între scaunul pontifical din Roma.

Dar, ceace se potrivește la Iugoslavia unde romano-catolicii reprezintă un procent însemnat din populație, nu se potrivește de loc la România nouă, unde avem abea 400 de mii de romano-catolici, și unde ortodocșii reprezintă 80 la sută din locuitori. Prin urmare, în țara noastră nu există absolut nici o necesitate să se înfăptuească un concordat: — tocmai interesele naționale ale regatului nou român fac de prisos asemenea înțelegere.

Elemente de înlăturat. Dumineca trecută, — cum ni se anunță — era să se aleagă noul comitet parohial la biserica ort. rom. din Beiuș. La alegere au venit și vreo 30 de aderenți, înrâuriți, — în chestiune de improprietăți, — de dl Dr. A. Ciavici, *Augustin Cădar* (care nu este român ortodox) și de alții, și prin vociferări sgomotoase au făcut imposibilă ținerea sesiunii. La o nouă alegere se speră că oamenii serioși vor fi de față în număr mai considerabil și vor înlătura pe cei turbulanți și pe cei ce n'au rost în chestiunile bisericii noastre.

Din viața sufletească a satelor. Într-o comună bănățeană, în Iliide, s'a clădit de curând o casă de rugăciuni a baptililor. Cântecile neobișnuite ce resunau acolo, — cum arată un frumos articol scris de dl Dr. O. Ștolan în ziarul *Progresul din Oravița* — străbăteau zilnic la căsuța din vecini a cântărețului de strună dela biserica noastră ortodoxă *Ion Lazăr* și tulburau echilibrul sufletesc al creștinului iubitor de privesne și tropare. Într-o zi însă, un gând bun învioră întreaga ființă a cântărețului nostru, care pleacă de acasă și cumpără dela comuna politică o parte de teren lângă nou ziditul lăcaș. Și acolo, la depărtare de un pas dela casa baptilă, *Ion Lazăr* ridică o *cruce* înaltă de grani, ocolindu-o cu zid masiv și jertfind astfel din prea puțină lui avere zece mii de lei. Peatra poartă inscripția: «*Cuvântul Crucii celor peritori nebunie este, eară nouă celor ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu este*». (Cor. 1, 1, 18).

Etă țărânu, apărător al credinței din străbuni, luptând împotriva sectelor internaționale, care ne atacă tot mai îndrăznește, — dar tot mai zadarnic, — biserica neamului.

În vremea ocupației germane. Cu titlu de document au apărut, în N. R. din 9 I. c., două acte din Septembrie 1917: unul este adresa secției de mitraliere germane către postul de apărare c. și reg., al doilea este răspunsul acestuia relativ la percheziționarea casei dela Vălenii de Munte a dlui prof. Iorga, care «a ținut în repetate rânduri conferințe cu tendințe curat irendentiste și în urma activității sale poate fi considerat ca unul dintre cei mai însemnați pregătitori ai războiului României împotriva puterilor centrale», — spune documentul.

Pentru ținerea percheziției domiciliare documentele de drum s'au eliberat prin secția poliției din Ploiești următorilor participanți: Prof. Iancu, concipientul Gagi Dăvid, interpretul Gyorfi și *Banciu* (funcționar la Asociațiunea din Sibiu. Red.), mai departe pentru comandantul civil Krafft.

Astfel de atitudine își așteaptă sancțiunea, întrucât ce s'au constatat.

Inventarierea averilor unei episcopii

După moartea episcopului romano-catolic dela Oradea-Mare, Nicolae Széchenyi, guvernul român a trimis o delegație la Oradea-Mare, să procedeze la inventarierea averilor episcopiei.

Delegația este alcătuită din dlul: directorul general Dr. P. Ionescu dela ministerul cultelor, prefectul Bihorului Dr. N. Popovici și șeful contenciosului statului Dr. Ion Popovici.

Lucrările s'au început în 29 Ianuarie și se urmează.

În prima ședință așa zisul capitol a prezentat prin prepozițiul-archiereu Dr. Ioan Karacsony un protest scris în ungurește, prin care contestă M. S. Regelul nostru acest drept, zicând că Regele României n'a moștenit dela Regele Ungariei dreptul de a cere seamă episcopului despre felul cum a chivernisit averea încredințată lui. Ba au mai spus, că nici Sfințitul Părinte Papa al Romei n'a acordat (?) Regelui nostru acest drept.

Li s'a dat răspunsul convenit, că moștile episcopiei sânt date din averea statului, și că episcopii nu au dreptul de proprietate asupra lor, ci numai dreptul de a le folosi cu învoirea statului.

Așa numitul capitol, — un fel de «stat major» în administrația bisericească apuseană, — a prezentat testamentul răposatului episcop Széchenyi.

Despre acest testament, primim următoarele informațiuni: Testamentul episcop înfățișează

diferite fonduri cu anumite sume, care toate vor aparține, după desrobirea de sub români (*az oldi hódoltság után*) epariei sale din Ungaria. Asemenea testament este, în fața legii, nul, — de sine înțeles... Și când te gândești la obiectele de aur și valorile de mai multe milioane ce le-a trecut Széchenyi prin contrabandă în Ungaria frustrând statul și biserica catolică din România, înțelegem atitudinea răposatului episcop.

Bisericile după război*

Biserica ortodoxă în Iugoslavia

Regatul sârbilor-croaților-slovenilor (S.H.S.), așa dupăcum l-au elaborat tratatele de pace din 1919 și învoilele survenite după acestea, cuprinde aproape 12.000.000 locuitori ce trăiesc pe un teritoriu cam de 239 mii km. pătrați.

Din cele trei state, care formează Mica-Atantă, acesta este care numără contingentul cel mai mic de minorități (cam 2.000.000 după recensământul din 1921), din care cam 300.000 slavi.

Din punct de vedere al confesiunilor religioase populațiunea sa poate să fie împărțită aproximativ astfel: 5.500.000 ortodocși, 4.975.000 catolici, 1.360.000 musulmani, 130.000 protestanți și tot pe atâția israeliți.

După termenii constituției dela Vidovdan (28 Iunie 1921) libertatea cultelor și conștiinții este garantată. Toate cultele recunoscute sânt egale înaintea legii și pot fi practicate în mod public. Bugetul cultelor este împărțit între diferitele confesiuni după nevoile lor și numărul credincioșilor lor. Cu toate acestea, se poate spune că adevărat, în țările sârbe, biserica ortodoxă continuă a fi biserică de stat. Și într-adevăr cum ar putea fi altfel, atunci când în timp de șapte secole de lupte și vicisitudini de tot felul, religiunea sa a identificat cu naționalitatea în așa fel, că ea a fost foarte adese ori singura ei apărătoare și făclia ei purtătoare de lumină.

Istoria

Sârbii, popor slav venit din regiunea cuprinsă între Carpați și Nistru se așezară în țările pe care le ocupă încă și astăzi, nu sub dominația împăratului bizantin Heraclie (630—641), cum raportează Constantin Porfirogenitul, după tradiție, ci chiar din secolul al V-lea, de când

* Atragem atențiunea cititorilor noștri asupra studiului scris pentru revista franceză *Foi et Vie* de către colaboratorul ei Pierre Tureille, studiul privitor la situația și organizarea bisericilor ortodoxe din Iugoslavia. Datele ce ne oferă acest studiu sânt prețioase pentru cei cari se interesează de situația unuia sau altuia din vechile biserici ale răsăritului în urma războiului. În credința că el poate interesa și profeșina noastră noi l'am tradus în românește și-l publicăm în această foaie, care se adresează îndeosebi clerului.

cu mișcarea generală de emigrațiune a Slăvilor. Și totuși numai în secolul al IX-lea, sub Vasile Macedoneanul (867—887), adică într-o epocă când schisma răsăritului era deja consumată* începură să fie încreștinați.

Aceste triburi slave nu aveau încă organizată viața politică: ele nu dobândesc o astfel de organizație decât în sec. al XII-lea, după ce se grupează în Basgia, împrejurul tribului sârbilor, al căror nume li luară ele sub stăpânirea lui Ștefan Nemanja. Unul din fiii săi, Sava, după ce fusese călugăr într-una din mănăstirile de pe muntele Athos, devine primul arhiepiscop al bisericii autocefale a Sârbiei, adăugând într'un fel oarecare la apostolatul său funcțiunile ministrului de instrucțiune publică.

În secolul al XIV-lea cu Dușan, regatul alungea apogeul puterii sale. În 1346, prin proclamarea dela Skopje, arhiepiscopia mitropolitană ocupată de Ioanni fu transformată în patriarhat cu reședința la Ipek. Mult timp patriarhatul ecumenic de Constantinopol nu voi să-l recunoască, șase ani după înființarea sa patriarhatul l-a anatematizat și numai în 1374 a fost ridicată anatema.

În 1389, bătălia dezastruoasă dela Cosovo, lipsi pentru multe secole națiunea sârbă de independența ei politică: I se lăsă cu toate acestea la început să subziste patriarhatul de Ipek, însă în 1459 Sârbia fiind redusă cu desăvârșire la starea de posesiune turcească, fu lăsată de independența sa religioasă; patriarhatul fu suprimat și împreună la arhiepiscopia gr.-bulgară de Ohrida.

Cu toate persecuțiunile ne mai pomenite națiunea sârbă știu să-și mențină naționalitatea și credința sa creștină. Cu toate acestea o însemnată parte a populației deși păstrându-și naționalitatea, îmbrățișă credința musulmană, în Bosnia Herțegovina. În 1557, un rege, marele vizir Mehmed Sokolovic, restabili patriarhatul de Ipek în favoarea fratelui său Macarie. Evenimentul era de foarte mare importanță, patriarhatul restabilind simbolizând (cu cele 41 dieceze ale sale, care grupau totalitatea țărilor sârbe) reunirea națiunii sârbe.

Persecuțiunile nu conțină întruinsul și pentru a scăpa de ele, în 1690, 37 mii de familii, reprezentând aproape 200.000 de persoane conduse de patriarhul Arsenie Cernoievici al II-lea, trecură Sava și Dunărea pe urma armatelor imperiale ce erau în retragere și se stabiliră în Ungaria de jos (Sirmia, Bacica, Banat și Slavonia.) unde Carolovitz deveni centrul lor religios, reședința unei arhiepiscopii mitropolitane. În 1737, o nouă descălecare veni să întărească pe cea dintâi migrațiune. Această mișcare migratorie fiind urmată de altele, în 1766 sultanul, împins fără îndoială de patriarhatul ecumenic, suprimă patriarhatul de Ipek

* Autorul acestui studiu privește schisma din punct de vedere apusean.

FOIȘOARA

Problema religioasă

— Insemnări pastorale —

II.

Statul și rezolvirea problemei religioase

În vreme ce importanța religiei în înflăcăzarea morăvurilor se accentuează din toate părțile și în vreme ce se prețuie că generațiile tinere să fie crescute în datinile și credința străbunilor, se comit în practică cele mai grave abuzuri. Inseși organele de stat, cu puține excepții, calcă în picioare teoriile frumoase. Cunoșc bi nor duiul ce domnește printre ceie stau în fruntea organizațiilor și poartă direcțiunile publice. Duhului ce i stăpânește numai numirea de duh religios nu i o putem da. În loc de a premerge cu exemplu în ținerea datinelor părințești, eșeculează prin mare indiferență. Biserica o cercetează din «Pași în Rusia». Dar și atunci se arată grabiți, petrec câteva secunde în casa Domnului, scuizându-se cu «afacerile». Mulți din oficiali se consideră obligați a intra în biserică numai când se țin serbările naționale. Mi s'a dat să aud toba ce chema oamenii la lucru public chiar în timpul ce clopotele bisericii sunau pentru serviciul religios. Ușurința cu care tineretul școlar e tratat în cele religioase, nu o mai amintesc. Oare n'ar putea urma și pătura noastră intelectuală exemplul statelor luminate din

apus, d. p. Anglia, unde învățați și neînvațați își dau mâna și se întrec unii pe alții în exercițiul formelor religioase și practicarea ordinilor ce le impune biserica lor?

Cu cât ne depărtăm de biserică, cu atât decădem pe toate terenele. Statul român, ca stat creștin, este dator a veghea, ca organele sale să nu se poarte cu indiferență față de biserică ce propagă virtuțile creștine, recunoscute ca cele mai bune mijloace de a moraliza societatea.

Se va obiecționa: Statul nu poate constrânge pe funcționari să creadă și să facă ceea ce nu le convine. Libertatea conștiinței e garantată prin constituția de stat, și statul nu o poate călca în picioare.

Argumentul acesta nu are temelii și nu poate împiedeca statul de a-și disciplina organele. În adevăr, noi bisericani nu cerem dela stat a converți cu forța la biserică pe toți funcționarii săi. Cerem însă a-i constrânge să și împlinească datoriile de educatori ai poporului.

Să cercetăm: ce poate și ce trebuie să facă statul pentru religie și biserică?

Statele au considerat totdeauna biserica ca un așezământ, care cu legile sale interne, ce domină sufletul aduce mare folos ale obștești și contribuie în mod hotărâtor la susținerea și înflorirea statului. Statul va trebui prin urmare să ia sub ocrotirea sa materială și morală biserica. Statul e dator să pună la dispoziția bisericii toate spețele trebuincioase la salarizarea servitorilor săi și susținerea întregului organism bisericesc. Să se patronizeze de stat toate întreprin-

derile culturale și economice. — Se poate să fie înălțurată dela beneficii tocmă biserica, ce reprezintă cel mai puternic capital moral pentru existența statului?

Alta datorință a statului este, să nu aducă legi ce vin în conflict cu legile bisericesti, și să nu emită ordine care vatămă credințele religioase. Statul, în adevăr, și a înșușit în timpurile mai nouă unele atribuții, cari înainte vreme aparțineau bisericii. Astfel leagă și desleagă căsătoriile, aduce și scoate din valoare legile de creștere și învățământ, chiar în seminariile pentru pregătirea viitorilor preoți.

Contra tendinței de a da statului însemnate atribuții nu putem fi, căci cu cât ordinea în stat este mai bine asigurată, cu atât și biserica poate lucra mai în tihnă la rezolvirea problemelor sale, — dar una trebuie să o știe legiuitorii și toți guvernarii: Dispozițiile și legile aduse de ei vor avea deplină tărie numai dacă se aduc fără înjosirea bisericii și în consecvență cu învățăturile ei, fiindcă învățăturile acestea cuprind principiile cele mai sănătoase de viață care trebuie să fie la baza legiuitorilor omenești. Îndată ce legile de stat s'ar depărta dela principiile acestea, ordinea șchiopătează și aduce lupta între stat și biserică, luptă cu urmări rele pentru ambe instituțiile, slăbindu-se reciproc.

Nu întru în amănunte, căci ar duce mai departe, decât este cadrul studiului de față. E destul, dacă fac provocare la luptele ce decurg în pravoslavnică Rusia de altă dată. Dacă totul s'a resturnat acolo, dacă statul rusesc nu se poate reculege, cauza e că guvernării săi au

supunându-l autorității din Fanar. Scaunele episcopale sârbe fură atunci ocupate de către greci care nu pierdură nici odată ocazia de a înăbuși revoltele naționale mai ales sub Carageorghevi, storcând pe preoți și pe popor. Clerul de jos sârbesc cu toată starea de ignoranță în care îl țineau conducătorii săi bisericești, știu să păstreze și să desvitalizeze sentimentul național, el învăța poporul în istoria sa națională și l-a educat în măsura puterilor sale.

După 23 de ani de luptă contra turcilor, sârbi obținură în 1829 prin tratatul de la Adrianopol o independență politică aproape completă.

De atunci, fiecare pas făcut pe drumul independenței politice, va marca o întărire a autonomiei religioase. În 1830 prințul Miloș întreprinse reconstituirea bisericii sârbe, și în acest scop el obținuse câteva concesiuni de la sultanul Mahmud: sârbi ar avea dreptul de a alege pe episcopii și mitropolitul lor, dar aceștia ar rămâne încă supuși sub patriarhatul ecumenic, dela care ei ar trebui să primească investitura. Primul mitropolit al sârbilor: Melentie Pavlović, care s'a încărcat de glorie în războiul pentru independență, și în acest război primise supra numele puțin bisericești de „Tamburul”, fu sfârșit în 1830 la Constantinopol. În 1836 un concordat în opt articole regulează relațiunile guvernului din Belgrad cu patriarhatul ecumenic: de acum înainte acesta nu va mai controla alegerea mitropolitului, căruia li va aparține dreptul de a da investitura episcopilor. Dar kongresul dela Berlin proclamând completa independență a principatului sârb, în 1879 Fanarul recunoaște autocefalia bisericii sârbe; de atunci, legăturile care vor uni noua autocefalie cu patriarhatul ecumenic, nu vor mai ține decât la păstrarea unității curat dogmatice. —

(Va urma)

Cuvinte de lămurire

În chestiunea celor petrecute la biserica „Cuibul cu Barza” din București

În chestiunea, care a tulburat nu puțin opinia publică românească în timpul din urmă, — despre „propaganda” preotului T. Popescu, înregistram, din cuvintele celor direct interesați, lămuririle necesare.

Părintele D. Georgescu spune, în B. O. R., între altele, următoarele:

Preotul Teodor Popescu, împreună cu fostul ierodiarh D. Cornilescu, au început o acțiune de propagandă moralizatoare în popor, atât în biserică, cât mai ales în adunările de seară pe care le țineau cu credincioșii în localul școlii primare din apropierea bisericii. Cornilescu și-a făcut și o tipografie, în care a tipărit Sf. Scriptură, al cărei text se deosebește mult de traduceriile românești de până acum. A mai scos și o mică revistă, în care se tipăresc

răsturnat principiile religioase și vreau să întrezăresc arbitru drept moritor al faptelor omenești.

Eată de ce se cere armonie între legiunile de stat și cele bisericești! Nu numai armonie, ci se cere — și cu aceasta într-o analizare datorinței de căpetenie a statului, ca propagator de curent religios — se cere ca ea însăși să-și întocmească programele de învățământ la anumite școli.

Am cere apoi ca b. o. în manualele de științe naturale, de istorie ce se scriu pentru elevii școlilor de orice categorie, să se trateze fenomenele atât din punct de vedere științific, cât și aducându-le în legătură cu cauza nevăzută și necuprinsă a aceluia. Expresiuni ca aceste: Natura a creat, natura se dirige, natura cauzează fenomenele, — se pot ușor substitui cu expresiunile: Dumnezeu a creat, Dumnezeu dirige, Dumnezeu cauzează fenomenele. Eroare științifică, cu siguranță, nu se comite, pentru că natura înca își are cauza sa, care nu poate fi alta, decât Dumnezeuul pe care noi îl adorăm.

Acel stat, care concentrează învățământul în ideea religioasă și pune pe Dumnezeu de autor al tuturor lucrurilor, nu poate să decadă nici când, pentru că pururea va avea cetățenii săi ideal. Decad statele ateiste, căci cetățenii lor se înglobează în noroiul patimilor, care ucide o potrivă și trupul, și sufletul.

Statul, conștient de chemarea sa nu va înțărzi a veni în ajutorul bisericii, că să nu se irosească și la noi stările triste din statele care au interzis cetățenilor a practica religia.

articol de cuprins religioși, plus alte broșuri, pe care le vând în biserică, în adunări și le trimite diferitelor persoane, doritoare de a se instrui din punct de vedere religios...

Preoții au aprobat și încurajat această acțiune. Am fost însă încredințat de credincioși, că în predicile lor evită sau chiar combat învățătura bisericii ortodoxe cu privire la știință, cum și alte învățături. Din scrierile ce au publicat, s'a constatat că respiră spiritul învățăturii protestante. Când, întâmplător, preoții făceau servicii împreună cu Pr. T. Popescu, constatau că scoate din rugăciuni și ectenii părțile, care vorbesc despre știință și Sf. Feoclar. Când i se atrăgea atențiunea, spunea că așa crede Sf. Sa și dacă nu este bine, să se ia măsuri contra sa.

Asemenea abateri au fost constatate și de organele administrative și prin rapoarte au fost aduse la cunoștința Sf. Mitropolitului. De mai multe ori Pr. T. Popescu a fost chemat la Sf. Mitropolit și întrebat, dar întotdeauna a declarat că păstrează învățătura bisericii ortodoxe. Constatările însă erau contrarii.

Sf. Mitropolitul, văzând că Pr. T. Popescu face lucruri străine de biserica ortodoxă, a hotărât să trimită în fiecare Duminică și sârbătoare câte doi preoți să slujească împreună cu el, cu scopul să observe cum face serviciul acel preot, credincioșii să observe deosebirea de serviciu, iar din când în când preoții trimiși să țină predică, lămurind pe credincioși asupra cultului științelor. Astfel s'a continuat aproape o lună de zile.

În ziua de 21 Noemvrie st. v., „Intrarea în biserică a Maicii Domnului”, a fost orânduit să predice Pr. Gr. Pașculescu, cunoscutul scriitor Gala Galaction, care de un an a îmbrăcat haina preotască. Despre capacitatea acestui preot ca predicator, nu insist, fiind cunoscut de toți. A vorbit de Sf. Feoclar Maria și cultul ei. În timpul vorbirii, s'au produs murmure în biserică din partea celor adunați acolo. De ce? am aflat că unii, mai ales femei, protestau, spunând că Maica Domnului nu se poate ruga pentru noi.

Nemulțumirea s'a arătat și prin presă, printr-o scrisoare deschisă pe care d. D. Nanu, cunoscutul scriitor, și Pr. T. Popescu au publicat-o în ziarul (semit) „Adevărul”.

E neadevăr că noi preoții am fi contra Pr. T. Popescu, fiindcă ne lovește în venituri. Pr. T. Popescu s'a făcut vinovat de abateri dela învățătura bisericii noastre ortodoxe. Această a confirmat o sub scilăritură și verbal înaintea unei comisii, numite de I. P. S. Mitropolitul Primat, dintre profesorii facultății de teologie, P. S. Vi-car și alți preoți, între cari era și fratele Pr. T. Popescu. În scop de a-l sfătui să lăpăde răstăcirile și să rămâne la ortodoxie. N'a voit și n'a primit sfatul; de aceea își va trage consecințele, dacă va stărui până la sfârșit.

Până aici părintele D. Georgescu.

Neapărat, pătr. T. Popescu își va trage consecințele, — dar fără ca, din partea noastră, să atribuim oarecare importanță acestui caz, în care nu poate fi vorba de alt ceva, decât de răstăcirile unui sector înfrânt mai mult de formele exterioare ale cultului.

Îngrijirea pentru tinerimea adultă

Indemn la scrierea acestor rânduri mi-a dat un articol citit într-un ziar german ardelenesc, unde autorul, pedagog-profesor, insistă pentru aplicarea unei griji și control mai sever față de tinerimea lor, care începe a se depărta tot mai mult de principiile de educație, făcută în spirit național și religios pe bază trinitară, morală și conservativă.

Sași din Ardeal își au de mult organizația lor și în privința creșterii tinerimii, care până la vârsta majoră este supusă unor reguli, ordine și restricțiuni cuprinse în așa numitele „Statute ale tinerimii evang. lut. din comuna X”. Aceste sânt cele 10 porunci ale tinerimii lor.

Exemplul ar fi destul de grăitor. Și de aceea sânt de părere și zic să-l urmărim.

Tinerimea noastră, nici acum nu este pretutindeni organizată și nici ținută sub supraveghere națională și creștinească, așa că tinerii își însușesc pe lângă scaderile avute, și altele nouă, răsărite din criza morală actuală.

Cunoscând relele ce amenință viitorul poporului, s'a hotărât biserica noastră să îndrume și să oblige preoții dela sate să organizeze tinerimea adultă în baza statutelor înconvingătoare de autoritate bisericească.

În același timp învățătorii școlilor de stat sânt asemenea însărcinați cu organizarea tinerimii în baza unor statute întocmite de autoritatea școlară.

Ne vedem deci, la sate, cu două organizații ale tinerimii. Și așa s'ar putea întâmpla să nu avem — nici una; căci — cu unele onorabile excepții, între conducătorii satelor stăpânește și acum o rivalitate nesăturoasă, urmată de vrajbă și neînțelegeri, din care sufer apoi cu toții...

Fiind subsemnatul în slujba de administrator de plasă, populația aleargă la mine în această încurcătură, dar în același timp se adresează sprijinului meu și preoți și învățători, care eu nu sânt în stare și nici totdeauna competent să desleg asemenea nod gordian.

Aș crede din partea mea, că tinerimea leșită din școală să o lăsam în grija și supravegherea preoților adevărați la biserică, care negreșit o va crește dând statului cetățeni și creștini buni. Forurile chemate vor fi având negreșit mijloace prin care să se oblige cei doi factori importanți ai satelor — preotul și învățătorul român, — să se sprijinească reciproc, în folosul lor și al neamului.

Eugen Munteanu

III

Cum se rezolvă problema religioasă în cadre bisericești

În trecutul bisericii noastre s'au repetat nu odată lupta dintre ideile vechi și cele nouă ce căutau a le ocupa locul. Să ne aducem aminte de vijeliile anilor 1700 când rom. catolicismul agresiv căuta să ne încorporeze. Câtă energie a consumat un singur an de apărare a ortodoxismului!

Frământările însă n'au conținut. „Unația” de v'o 200 ani se trudește a ne trage în mrejele sale. Înainte de unație au purtat strămoșii luptă cu apăsările calvine reformate.

De ce n'a sucombat biserica ortodoxă? N'a sucombat, pentru că ideile vechi ortodoxe creștine care se conservau în datinile și credințele străbune ale neamului nostru, atât de puternic erau întărite în suflete, încât ideile agresive — și când le venea în ajutor puterea de stat — nu puteau rupe barierele ca să alunge din suflete ortodoxismul strămoșilor.

Fondul acesta sufletească și rămas la popor. Lui avem să-i mulțumim, cum am spus, norocosul fapt, că revoluțiunea din 1918 s'a putut stinge în câteva zile.

A rămas fondul creștin, — dar nu a stat pe loc, și nu stă în liniște dușmanul, care a început a trimite alte idei în linia de luptă, ca să răstoarne ideile religioase ce predominau sufletele române. Cine e dușmanul cel nou? — Se poate spune cu un cuvânt cine e: este modernismul. Când

zicem modernism, înțelegem ideile ce nu admit pe Dumnezeu și nici cărmă dumnezeiască în lume; mai înțelegem sub modernism tendința unor profeți mincinoși cari ar voi să ne abată de sub ascultarea bisericii noastre, ca aruncându-ne în desfrâu străinelor credințe religioase, să poată mai ușor introduce anarhia care ne destramă cu totul.

Se lasă oare neamul nostru sedus? Prind asupra lui apostoliile mai nouă? Multe semne ne dau a înțelege, că da, apostoliile nouă au luat lupta cu credințele vechi. Intellectuali noștri pare că s'au modernizat. Poporul e pe cale de a urma pilda. Oare faptul, că revoluția a putut prinde rădăcini, apoi faptul că unora din revoluționari în 1918 le da mâna a striga: Jos cu domni! Jos cu rândueile vechi! — nu grăește destul de clar, că e ceva stricat în sufletul poporului? Pe când înainte vreme se considera de cel mai mare sacrilegiu a huli biserica și servitorii ei, în timpul nou blasfemiile aceste nu prea cauzează mustrări de suflet.

Eată unde am ajuns! Poporul ascultă de huliitorii bisericii. A ne ascunde capul în fața vijeliei, ar constitui mare lașitate. De aceea, dacă sântem și vrem a ne numi eroii creștinismului, nu vom asculta de cei ce exclamă cu poetul: „Ce e lum, ca fumul trece”, și nu ne vom încrede celor ce se bizue pe vitalitatea poporului, care — zic ei — religioasă a fost pururea și religioasă rămâne, ci vom începe lupta cu izgonirea idelilor păgâne și întărirea idelilor creștine în suflete, ca să asigurăm perpetuarea creștinismului și să ne întărim și ortodoxismul.

Cuvintele Suveranului

La congresul agricultorilor, întrunit zilele acestea la București, M. S. regele a zis următoarele:

Să-mi dați voi, să spun câteva cuvinte.

Anul trecut când am venit aici, am venit cu mare bucurie și am ardat clipe de nădejde în roadele pe care le va aduce munca tuturor acelor cari știu ce înseamnă pământul nostru, munca agricolă și importanța lor pentru viața statului.

Cu mare plăcere am venit și azi. Vă văd mult mai numeroși. Această e cheazăie că tot mai mulți sânteiți pătrunși de însemnătatea ce stă în mintea și brațele voastre.

Una e unealta, — brațul care muncește, — altul e capul, care trebuie să dirijeze și să coordoneze munca.

În această muncă, — coordonarea, dirijarea și îndreptarea spre o muncă tot mai rațională, tot mai intensivă, — stă menirea voastră.

Pământul nostru aparține acum acelor care-l muncesc. Era o necesitate socială pentru noi, dar era și o măsură foarte înțeleaptă politică, căci acela care muncește pământul, acela care știe că peticul de pământ ce lucrează e al lui, — acela e și elementul cel mai statornic, e elementul cel mai sigur pentru țară.

Dar cu improprietățile plugarilor nu s'a terminat marea problemă.

Trebuie să îndrăgim pe acela care posedă pământul, spre o muncă cât mai roditoare. El trebuie să fie pătruns că numai munca, că numai mintea luminată, că toate acestea împreună se cuvine să muncască în același spirit și cu aceeași inimă, fiindcă numai astfel vom ridica țara noastră și din punctul de vedere agricol.

Încredințat, că toți agronomii au sufletul plin de această menire și că ei cu dragoste vor îndruma pe acei cari au nevoie, vă spun: Bine v'am găsit și vă urez spor bun la muncă!

Administrația orașului municipal Sibiu

Ori cât de mult înținem, sau chiar pentru că mult înținem la autonomia orașelor și municipiilor noastre, am voi ca administrația lor să fie cât mai corectă, așa ca să nu dea motiv la nemulțumiri și la nelindistularea celor administrați.

Administrația orașului nostru, putem zice că în general este bună. Totuși, ea ar putea fi și mai bună, când s'ar înlătura unele neajunsuri, cum ar fi spre pildă cele următoare:

Înfrânarea precupețelilor este o dorință veche și îndreptățită a gospodinelor noastre. Dar ca tot dorință a rămas și, cum se vede, va mai rămâne, câtă vreme supravegherea pieței nu va fi încredințată unui personaj înzestrat cu energia cuvenită.

Premise acestea, să cercetăm: Care ar fi acțiunile ce le întreprinde biserica pentru a asigura în suflete dominația învâțăturilor creștine ortodoxe?

Acțiunile bisericii, în chestia ce ne preocupă, se pot încadra în următoarele măstre cuvinte ale Mântuitorului: Mergând învățați toate neamurile, botezându-i pe ei în numele Tatălui, Fiului și Sfântului Duh, învățându-i să păzească toate, câte am poruncit vouă, și eată Eu cu voi sănt în toate zilele, până la sfârșitul veacului, amin» (Mat. 28, 19). De aceea și eu aceste cuvinte le lau de bază în expunerile mele.

Trei ordine dă Mântuitorul: 1. Învățați, 2. Mergați, 3. Botezați și păziți legile. Și încheie apoi: Numai păzind aceste, voi fi și Eu cu voi până la sfârșitul veacului.

Să învățăm! sună ordinul prim. Cuvântul are înțeles și ca perfecționare proprie, și ca predicarea cuvântului pe seama altora. Perfecționarea e necesară, căci orb pe orb când conduce, cad amândoi în groapă. Predicatorii deci înainte de toate trebuie să se aprofundeze în cuvântul evanghelic, să aibă duhul înalt, care se cere dela un propoveditor al evangheliei lui Hristos. Deși se poate refera cuvântul «învățați» la perfecționarea predicatorilor, aici totuși are înțelesul al doilea: fiți învățații altora. În urmare, Hristos se îndreaptă aici către misionarii săi, către predicatorii cuvântului evanghelic, și le zice: «învățați popoarele! Nu lăsați mulțimea să tânjească în întunecul suflăsc, căci voi răspundeți de soarta ei!» Sună

Domnii măcelari, deși în poate socoteală de dispozițiile referitoare la prețurile maxime, dar de acelea care normează așa numita «Zu-wage», care e permis să se adauge la carne, nimic nu voesc să știu. Cine însă ar cuteza să se plângă în astă privință, ar risca să nu mai poată cumpăra carne în piața Sibiului. Pentru că domnii măcelari sânt solidari și astfel celce se plângă în contra unuia dintre dânsii, l'i atrage dușmănia întregii bresle și poate fi sigur, că pentru el nu se mai vinde carne; căci domnii amintiți dau carne numai celorce voesc dânsii. Și la noi lipsește autoritatea, care să i constrângă la îndeplinirea datoriilor.

Chestie nelămurită e și a brutarilor. Și administrația orașului ar putea fi sigură de recunoștința publicului consumator, când ne-ar lămurii: cum se face că pe lângă prețul încă destul de ieftin al grâului, o franzelă costă azi un leu și scade în proporția leului, dar nu se urcă deodată cu el.

Hornarii noștri încă se bucură de protecția deosebită a administrației noastre. În restimp de abia un an, li s'au urcat de două ori competențele și până aici destul de urcate; astfel că bi-ți proprietari azi trebuie să împartă cu hornarii venitul realității lor.

Pentru dusul gunoiiului — și anume numai al celui din locuințe, căci pentru curățirea străzilor trebuie să se plătească extra, ear trotoarele trebuie earăș separat să le curețe proprietarii, — așa dar numai pentru dusul gunoiiului ce se adună din locuințe, trebuie să se plătească la oraș câte 30 lei anual după fiecare odae, antișambra, bucătărie și orce alt spațiu separat în edificiu. Pentru apa de bent se încasează acum câte 2 lei pro metr. cub. dela proprietarii de casă; pentru partea cea mai mare din apa curată ce stă la dispoziția orașului, să se întrebuițeze la stropirea străzilor și la aprovizionarea cu apă a unor băi particulare.

Dacă mai considerăm venitele orașului din canalizare, din averea proprie și din subvențiile dela stat, apare aproape neexplicabil cum de toate acestea nu sânt deajuns spre acoperirea cheltuielilor împreunate cu administrația orașului? Și cum de organele de administrație sânt nevoite a iscodi an de an isvoare de venit nouă, care în cele din urmă se resfrâng tot pe capul locuitorilor și scumpesc traiul tot mai mult?

O explicație oarecare la întrebările de mai sus ne dă droaia de funcționari și servitori ce stau în serviciul orașului. — Orașul prevede căratul gunoiiului din locuințe, curățitul și stropitul străzilor, în regie proprie, nănd spre acest scop o sumedenie de cai, servitori și conducători foarte costisitori.

N'ar fi oare mai bine dacă aceste lucruri s'ar da în întreprindere la privați ca în trecut? Sau în locul calor, foarte costisitori, s'ar procura un auto camion?

Dar cea mai potrivită economie s'ar face dimițându-se o parte dintre funcționarii orașu-

lui din serviciu. Căci cel puțin jumătate dintre funcționarii de azi este de prisos, după ce orașul nu mai prevede însuș poliția și nu mai încasează dările și impozitele de stat.

Mulțimea funcționarilor nu garantează, după cum vedem, rezolvirea grabnică a agențelor. Căci pe lângă toată mulțimea de funcționari, vedem că chestiunea dărilor până la 1 April 1923 încă nici azi nu e deplin limpezită. Și celor de confesiunea ortodoxă, nici până azi nu li s'a dat un loc corespunzător, unde să și îngroape morții lor, deși se reclamă acest loc de ani de zile!

Vor mai fi și alte neajunsuri de înlăturat. Pentru astădată ne mărginim la indicarea acestora, sperând că conducătorii orașului vor căuta a le înlătura, ca astfel să justifice faima de administrație exemplară, de care se bucură orașul Sibiu.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I.P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae s'a reîntors Sâmbătă în 9 l. c. dela București la reședința Sa.

În urma sfintelor sărbători de Marți și Vineri, (S. S. Vasile, Origore, Ioan, și Întimplarea Domnului), Numerele de față, 10 și 11 ale ziarului nostru, apar astăzi, tot, în șase pagini.

Măsura înțeleaptă. Consiliul de miniștri a luat de curând hotărârea să se înființeze cooperative de consum pentru funcționari, ca aceștia să-și poată procura în condiții favorabile alimente și obiecte de prima necesitate, — după ce guvernul s'a convins că sporurile de salarii în număr scumpesc viața tuturor. Măsura este bună, dacă alimentele și celelalte articole vor fi cel puțin de calitatea celor din piață, și dacă vânzarea lor se va face cu dreptate egală pentru toți funcționarii, fără deosebire de rang. S'au mai înființat asemenea cooperative, — dar până acum cu rezultate vrednice de plâns.

† August A. Nicoră, consilier orașenesc proprietar în Deva, la încetăt din viață, în urma unei boale îndelungate, la 3 Februar 1924, în al 65-lea an al vieții laborioase și în al 28-lea an al căsătoriei sale. Înmemorarea defunctului s'a făcut în 5 Februar la ora 3 d. m. după ritul ort. român în cimitirul din Deva. Răposatul este deplăns de nemângăiața sa soție Lucreția Costa Nicoră, Ionel Luch, fiu adoptiv, Adriana Luch n. Nichici, Florica Ciurcu și Gheorghe Ciurcu, nepoți, și de numeroși prieteni și cunoscuți. Odihnească în pace!

Pedeapsa cu moarte rămâne în vigoare și pe mai departe în Iugoslavia; guvernul însă a suprimat printr'o ordonanță execuția prin șireang, ca până acum, și a înlocuit-o prin înșurcare.

deci, ordinul ca un fel de dojană la adresa conducătorilor bisericii. Și pe dreptate! Or ce să-măntă, ca să crească și să aducă fructe, are trebuință de cultură intensivă. În ogorul suflăsc al credincioșilor noștri ce s'a petrecut? Tocmai învățătura era, și este încă, puțină. La noi ideea religioasă nu s'a susținut la suprafață, nu s'a agitat, și de aceea suflatul poporului s'a cam răcit: religia însemna pentru el a merge la biserică, a fi de față la serviciile religioase și a împlini obiceiurile. Asta nu satisfăce. Se cere bisericii să easă din pasivitate, de aceea trebuie să lăcepem a fi misionari, să învățăm poporul să nu apuce în mrejele celor ce caută a lă depărta de Dumnezeu și de biserică.

Trec la al doilea ordin: *Mergeți!* Unde trimite Hristos predicatorii, propagandiștii adevărații evanghelici? La toate neamurile li trimite.

Înțelesul Îndrumării e ca și cum ni-ar zice nouă: Nu așteptați ca bolnavii suflătești să vină la voi, ci voi li cercetați pe ei. Li veți afla în câmp și acasă, poate s'au răcit prin locurile de desfrânări. Unii vor fi poate pe patul morții, alții ferecați în lanțuri și în temnițe, și ear alții vor fi apucat în mrejele vânzătorilor de suflăte pe seama satanei și nu se pot desface ca să vină la voi... Pe toți, pe toți li cercetați, și ori unde li veți afla, îndrumați-i la Mine! Vă apropiati de cei în dureri și necazuri, împărtașiți durerile lor și mângâiați-i, înțăriți-i cu cuvintele mele: Cea ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui (Mat. 10, 22)! Căci necazurile și durerile comune sânt magnetul care atrage

sufletele. Împărtașind, voi durerile altora, se vor simți și ei atrași spre voi și vă vor urma...

Ordinul lui Hrisos, va să zică, îndrumă la apostolile dela om la om, cum făcea însuș apostolii și cum și secetele, ce vânează după «năimți», astăzi își trimit predicatorii în toate părțile. Au se poate face vânzătoare și prindere de pești, dacă pescarii își ține năvodul sub streșina casei și nu se îndeletnicește cu aruncarea lui în apă? Eată, așa rămânem fără credincioși, când predicarea cuvântului o restrângem la amvon. Prin descinderile în mijlocul poporului se încheagă și *legăturile sociale* între turmă și păstor. Dacă un Ap. Pavel a putut zice despre sine «făcutu m'am tuturor toată», de ce să se geneze predicatorul modern a se coboră până la clasa cea mai de jos a poporului, ca să poată ridica și pe aceștia? Cum va și predicatorul ce boale băntue printre filii suflătești, dacă nu umbli pe la casele lor și nu cunoaște tainele suflătești ale parohienilor? Predicatorul nu trebuie să cadă în greșala celor ce lucră numai de mântuială. Hulele ce eventual s'ar ridica asupra lui când de nimenia nepoftit întră prin căminurile păstorilor, să nu-l descurajeze. Lumina e mai puternică ca întunecul și lumina — propusele sale bine — îndată vor ieși la suprafață și vor câștiga gloriile pe seama celui hult, nu ocări. Dar bine să știe predicatorul și să se țină de cerința: Pășirile sale pe la case să fie lipsite de orce egoism, cum erau pășirile Mântuitorului Isus; pășirile sale să fie însuflete de duh înalt și împreunate cu tactul cuvenit, căutând a trage la sine pe cei ce-i

In ajutorul studenților. Ziarul «Universul» a deschis o listă de subscripții, prin care să se vină în ajutorul studenților noștri universitari săraci și lipsite de hrană necesară. Ziarul amintit s'a înscris cu suma de 20.000 lei.

Mare nemulțumire a stărnit șvoul, că învățătorii nu vor mai fi admisi să candideze la alegerile de senatori și deputați. Comisiunea pentru reforma învățământului a declarat că nu este vorba de știrbirea dreptului învățătorilor d'a putea fi aleși parlamentari, — dar s'a hotărât ca învățătorii să nu-și poată părăsi câte-drele timp de zece ani.

Prisonierii români din Siberia. Marți dimineața au sosit cu trenul dinspre Satul Mare 300 prizonieri români din Siberia. Ei au declarat că au fost aduși de către o comisiune franceză din ținuturile Omsk, Irkut și Vladivostok, unde au mai rămas cam vreo 50 mii prizonieri ardeleni, bănași și bucovineni. Prisonierii noștri în Siberia se ocupă cu agricultura.

Feriți vă de pungași. Avem știri că, odată cu legea pentru înfrângerea beției, s'au ivit pungași cari, mergând pe la cârciumari, le spun că stăpânirea are de gând să destăinuie toate cârciumele și numai atunci vor putea rămânea mai departe proprietari concesiei de crăsmărit, dacă le vor da lor o sumă oarecare de bani pentru mijlocirea la locurile în drept. Cârciumarii lesne încredzătorii plătesc bani grei, iar pungașii se fac nevăzuți.

Foști luptători. «A murit un necunoscut, — scrie confratele bucureștean în însemnările sale dela gazeta, — a murit la 77 de ani și a fost îngropat la Săcele, lângă Sibiu(?)». Ion Popa Necșu, fost multă vreme «responsabil» al Găzetei Transilvaniei...

Câte cuvinte, aproape atâtea greșeli. Ion Popa Necșu a răposat înaintea cu mulți ani, n'a trăit până la vârsta așa de înaintată, nici n'a fost îngropat la Săcele, care nu există lângă Sibiu, și nici responsabil la Gazeta Transilvaniei nu era... Incolo, sântem de părerea confratelui, care mai zice, că bună faptă ar săvârși unul din purtătorii condeiului, dacă ar aduna, într-o carte de amintiri, întâmplări și cuvinte despre gazetele și gazetarii ardeleni din ultimile decenii ale stăpânirii maghiare. Ar fi împlinirea unei datorii de pietate și bun exemplu pentru multă lume.

Baptiști «practici». Biserica baptistă din Newyork va fi dărâmată, iar în locul ei se va ridica o mare clădire cu 20 de caturi. Jos va fi biserică, iar deasupra ei — un hotel.

„Cinul vieții”. Publicul din Ardeal se pregătește să admire la Cinematograf filmul Reginei: «Cinul vieții». «Sindicatul Presei Române din Ardeal» a primit în concesiune acest film pentru a-l reprezenta zilele acestea în cer-trele ardelenesti, în beneficiul «Căminului Presei».

cercetează, nu a-i respinge prin bruscări și ocări. Ordinul al trelor din citatul evangheliei: «Botezați neamurile și le deprindeți în știneria poruncilor! Misiunea adevărat apostolică a or-cărui propagator de religiozitate în păturile largi ale poporației în acest ordin culminează, și dela felul cum se va executa ordinul acesta, atârnoa a asigura dominațiunea lui Hristos asupra sufletelor. Cu ajutorul celor două ordine — învățarea și cercetarea pe la case a păstorilor — am format caracterele lor religioase. Acum trebuie fortificate caracterele, ca să nu mai asistăm la scenările moderne, care pe creștini ni i arată tremurând ca: treștia la cea mai mică probă de fapte ce se cer dela ei.

Cum se zidec caracterele de granit cu ajutorul ordinului: Botezați neamurile și deprindeți-le în poruncile mele?

Propagatorii ce nu au puterea minunilor și nu pot avea nici darul cuvântării, care îl avea Hristos, despre care lumea zicea: Nici odată nu a grăit om ca omul acesta (Ioan 7, 46) — la toată întâmplarea luptă cu greutate și suferință și îl pot asigura numai cu mari opintiri. Ingreunează rezolvirea tezei și faptul, că dela Hristos încoace organismul bisericesc s'a dezvoltat complicat și problemele s'au amplificat. Acum nu mai stăm în fața adunăturilor de oameni, ci stăm în fața bisericii celei vii, cu trecut istoric, cu da-tine, cult, taine și instituții dezvoltate, care toate contribuie cu partea lor la fortificarea caracteru-lui religios creștin. De aceea se rezolvă cu greutate problema. Totuș, duhul înalt și pornit spre cuceriri al misionarismului modern nu se

Societatea română de înmormântare din Sibiu aduce la cunoștință că *statutul* nou al ei a fost aprobat de către minister și roagă pe membri să se prezinte pentru plătierea taxelor pe lunile Ianuar și Februar 1924. De aci încolo fiecare membru va plăti lunar taxa numai pentru un caz de moarte. Societatea a plătit deja în 8 Februar c. *ajutoarele întregi* după următorii doi membri decedați și anume: după membru *Teodor Mitrea* muncitor la uzina electrică din Sibiu, care a fost înscris în *secția III* a plătit ajutorul de *Lei 1000*, iar după membru *Elena Giarcolu* soție de sergent revizor de poliție d.n. Sibiu înscrisă în *secția IV* societatea a plătit ajutorul de *Lei 2000*. Ajutorul ce-și poate asigura fiecare este de *500—4000 lei*. Inscrisii se fac în fiecare zi la casierul societății *Patriciu Marcu* (consistoriu arhidiecezan, etajul I, spre catedrală), la secretarul *Ioan Marcu* (în librăria arhidiecezană) și la președintele *Ti-motei Popovici*, profesor (strada Regina Maria 7).

Mai bine o omorâ... Din Satu-mare se vestește, că evreica Gülc Rozsika, tinără de 17 ani, a fugit dela părinți cu profesorul ei de muzică Hiliter, creștin. Tatăl fetei, însoțit de alți evrei a intrat cu forța în locuința profesorului Hiliter, au luat pe Rozsika, i-au astupat gura cu o batistă și au dus-o în casa părintească. Tatăl ei a declarat poliției, că mai bine își omorâ fata, decât s'o dea de nevastă unui creștin.

Din viața lui Clemenceau. Ziarul Cri de Paris publică următoarele: Clemenceau fiind ministru de interne în 1906, a făcut o inspecție prin birourile ministerului. În prima sală n'a găsit nici un funcționar. În al doilea birou ase-menea. În camera a treia a găsit în cele din urmă un funcționar, care — dormea liniștit. Se-cretarul lui Clemenceau voind să-l trezească, Clemenceau l-a oprit spunându-i: Nu-l trezi, căci pleacă și acesta.

Soaderea valutei îndeamnă zărele franceze să ducă o campanie zilnică pentru ridicarea fran-cului. Cu litere mari se tipăresc avizuri ca a-cestea: «Nu cumpărați produse străine! Nu lă-sați să iasă francii din țară! Fiecare franc ce iese din Franța, face să scadă valuta și să scum-pească viața!» — Ce să zicem de leul nostru, care l'arucăm cu atâtea ușurință de minte peste granițe?

Zăpadă roșie. Într'un oraș din Suedia a nins zăpadă roșie. Oamenii s'au spăimântat la vederea ninsorilor neașteptate. Analiza făcută a arătat, că această colorare neobișnuită se dato-rește unor viermușci microscopici, de colorare roșie, căzuți din nori deodată cu zăpada.

Moise... Soldații dela casarmă unui oraș i-talian au pescuit un copilaș ca de 10 luni, care plutea într-o mică albie pe apa râului. Soldații au dus copilașul la casarmă și l'au dat numele de: Moise. Se crede, că băiatul găsit fusese luat de ape în vremea revărsărilor care au înecat câteva sate.

sperie de greutăți, când e vorba de a întrona pe Hristos din nou în suferințele omenești. «Toate se pot celui credincios», zice evanghelistul (Marc 9, 23). Toate sânt deci cu putință și nouă celor ce propagăm religiozitatea, înădă ce avem vo-înță de fier și duh, care de nimic nu se sperie.

Cum se fortifică caracterele creștine (să zicem caracterele ortodoxe, pentru că ortodocșii sântem și ortodocși vom fi noi, cetățenii statu-lui român), cu ajutorul ordinului: Botezați și pă-ziiți poruncile!

Două sânt porțile pe care putem intra și merge înainte până la ajungerea țintei ce o do-rim. Una e: învățământul religios; și alta: Prac-tica orândueilor bisericești. (Urmează)

A apărut

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1924

Se vinde la **LIBRĂRIA ARHI-DIECEZANĂ** în SIBIU, și la alte librării. — La cererile prin **MANDAT POȘTAL** se va adăuga 5 Lei pentru porto și recomandat.

Urmasul lui Lenin. Președinte al consiliu-lui comisarilor din Rusia sovietică, în locul ră-posatului Lenin, este ales un rus în persoana lui *Rikov*. Trotzki-Braunstein a fost înlăturat dela postul la care aspirase să ajungă. Ziarele rușesti anunță și mai mult, că adevărat Trotzki este pus sub pază la loc sigur, deși ocupă ran-gul de comisar pentru rășbol.

ȘTIRI LOCALE

Conferențe. Joi, Vineri și Duminică, în 14 15 și 17 Februar, la ora 6 seara, în sala pre-fecturii județene, se țin conferențele anunțate de Asociațiile noastre culturale. Joi va vorbi dl profesor I. D. Ștefănescu din București, Vineri dl prof. Mumaiu din Sibiu, iar Duminică se vor arăta prin diapozitive tablourile mai de seamă din galeria Brukenthal.

Reuniunea femeilor ortodoxe române din Sibiu suburbiul Iosefin, pentru înfrumusețarea bi-sericii, invită la Convenirea socială, împreună-tă cu cântece, teatru și joc, ce se va aranja sub patronajul dlui prefect Anastasiu Boiu și cu binevoitorul concurs al dlor C. Antoniu și N. Vel-culescu, artiști ai companiei «Astra» și al coru-lui «Reuniunii meserișilor români din Sibiu», con-dus de dl I. Stanciu, Vineri, 2/15 Februar 1924 (întimpinarea Domnului), în sala cea mare dela Unicum. Începutul la 8 ore seara. Prețul de in-trare: Rezervat 40 Lei, Loc I 30 Lei, Loc II 20 Lei, Loge parter 130 Lei, Loge din dreapta 140 Lei, Loge rangul II 110 Lei. Balcon 20 Lei, De stat 15 Lei.

Publicațiune. Consiliul orașenes Sibiu aduce la cunoștință generală ca, prin deciziunea mi-nisterială Nr. 2777 din 7 Februar 1924, terme-nele prevăzute în regulamentul legii din 17 Oc-tombrie 1921 prin care se autorizează comunele urbane să vândă loturi de case invalizilor, vâ-duvelor cu orfani de rășbol, funcționarilor și militarilor, precum și demobilizaților, s'a pre-lungit, după cum urmează: termenul nou pen-tru înaintarea cererilor este 29 Februar 1924; termenul pentru completarea cererilor și înain-tarea actelor necesare este 31 Martie 1924. Consiliul orașenes.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Clipe mărețe este titlul unui volum de in-structive discursuri rostite la ocazii sărbătorești de pâr. *Ioan Dăncilă*, protoieru militar. — Asu-pra acestui volum, apărut cu binecuvântarea P. S. episcop de Alba-Iulia Iustinian, inspector al clerului militar, vom reveni. Cartea se vinde la Librăria arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 20 lei.

Carte nouă de Selma Lagerlöf este volumul său cu povestiri din ținuturile fiordurilor. Bu-cățile din această carte sânt străbătute de sen-timental religios și puterea credinței, ca și alte lucrări publicate de renumita scriitoare din țara dela meazănoapte frumoasă în felul său.

Biserica Ortodoxă Română. A apărut Nr. 12 din 1923 cu următorul cuprins: Crăciun, de Pr. T. Sîmedrea, Și tu Betleeme, de Pr. Gh. V. Butnariu. Chestiunea Calendarului în Biserica Ortodoxă, de Mitrop. Antim. Raport asupra re-formei învăț. religiei în școala superioară, de Petru I. Teodorescu Ce trebuie să facă profe-timea, de Pr. Mina Gaspar. Steaua Magilor, de Pr. I. Mihailescu. Importanța Mitropoliei. Andrei Șaguna în istoria noastră națională, de I. Lupas. Preotul și Politica, de Pr. Marin C. Ionescu. Arhierul Filaret Stavropoleos Scriban, de Sa-chelarul Cornelii Grumăzescu. Situația clerului din Ardeal, de Pr. Ioan Crăciun. Situația Bise-ricii și a Mănăstirilor din Moldova, de St. Be-rechet. Învățământul religiunii la răspântie, de Arhim. Scriban. Cronica bisericească, de A. S. Pr. I. Mihailescu, Econ. D. Georgescu. Cărți, Reviste, Ziare, de Arhim. Scriban. Însemnări mărunte, Știri, Măști, Bibliografie, de Arhim. Scriban.

În «Biblioteca bunului păstor» au apărut: Nr. 1. «*Taina pocăinții*». Studiu pastoral de I. Hanzu. Prețul 1 leu.

Nr. 2. «*Clerul și chestiunea alcoolismului*» Traducere de V. Oana. Prețul leu 150 bani.

Nr. 3. «*La centenarul seminarului Andre-ian*». Disertație de Dr. A. Crăciunescu. Prețul 1 leu.

4. «*Chemarea profețiilor noastre*». Conside-rații de actualitate, de mai mulți. Prețul leu 150.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane